

Praxis Et Brevis Declaratio Viæ Spiritvalis

Palma, Luis de la

Antverpiae, 1634

Declaratio textus de eodem examine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60472](#)

dæ atque præcedentis examina inueni-
cem; considerans, ecquid sibi emenda-
tionis interuenerit.

Quarta, ut, collatis Hebdomada-
rum duarum inter se examinibus, pari
modo factæ vel omissæ emendationis
rationem habeat.

Item notandum est ex sequentibus
figuris, primam ceteris longiorem de-
putari diei primæ, puta Dominicæ;
secundam verò diei Lunæ paulò bre-
uiorem, & ita deinceps: cum par sit
diminui in dies erratorum numerum.

Declaratio textus.

VT Exercitia nostra spiritualia pro-
uehant deuotionem, & pios sen-
sus gignant, succedere iis debent bona
desideria, desideriis sanæ electiones,
proposita & conclusiones, hisce autem
executio: cui dæmon nouas solet op-
ponere difficultates & impedimenta,

ed

cò quòd sine illâ Exercitia nostra futura sint velut arbor foliis quidem virentibus floribusque plena, sed congelata, & siderata, atque adeò fructum non proferens opportunum aut maturum.

Exercitium proximum maximeque coniunctum executioni est examen particularē.

Primò, Quia Exercitium illud tendit ad eradicandos defectus, vel ad virtutes singulares hîc & nunc & hoc modo proferendas: nam, vt dicit Philosphus, actiones nostræ circa particularia versantur. Et quia examinis particularis materia res vna sola & singularis est, ideo omnis vis animæ, sollicitudo & attentio magis sunt collecta. Et cùm defectus ille particularis sit radix multorum aliorum, euulsâ radice, omnes etiam rami concidant necesse est: sicq; examinis particularis materia planè accommoda est propositis debitæ executioni mandandis.

Secundò, Forma etiam huius Exercitij consistit in solâ executione: per-

O ; inde

inde namque est atque proponere talis verbi gratiâ vitij emendationem, incdere sollicitum & vigilem , ne in illud labatur ; reprimere se , mortificare se, tali verbi gratiâ occasione exigere à se rationem & numerum lapsuum, illudque totidem punctis in libro notare , vnius diei errata cum alterius conferre. vnde patet , finem huius Exercitij consistere in actuali defectuum emendatione , & particularis alicuius siue vitij siue peccati , siue rei extirpatione. Et quia nullus umquam hoc Exercitium tam particulariter tractauit quam S. Pater noster, ideo videtur hoc medium proprium esse hominum nostræ SOCIETATIS , eiusque spiritui accommodatissimum , qui potius in mortificatione solidarumq; virtutum exercitio , quam in aliis deuotionibus apparentibus & peregrinis, consistit.

Huius Exercitij materiam difficile assignare : ad tria tamen capita reduci potest.

Primum est, Quodvis vitium naturale

turale aut morale contra Dei præcepta , vel Regulas & ordinationes , vel contra perfectionem alicuius virtutis; vel mali habitus, praua inclinatio , aut naturalis passio , & tandem quidquid emendari potest, est materia examinis particularis: quod quando fit circa huiusmodi vitia , debet esse instar præcepti negatiui, quo quis ab omnibus illis abstineat.

Secundum est, Explere Exercitia vel actus virtutum, quos vel præcepto, vel Regulâ vel instructione aliquâ doce-
mur : quæ omnia , quia præcepti sunt affirmatiui , examinabis , an ea facias,
quando , quomodo , & quoties præci-
piuntur aut præscribuntur. Et hoc per-
inde est, ac examinare, ne in illa impin-
gas . Et hæc est forma examinis, quod
S. Pater noster iis præscribit qui Exer-
citia faciunt circa negligentias & de-
fectus in materiâ additionum.

Tertium est , Sicut scriptæ sunt ad-
ditiones & instructiones pro Exercitiis
spiritualibus , sic easdem singuli sibi

O 4 pos-

possunt præscribere circa alias virtutes, hoc est, quoties, quâ ratione aut modo in iis se exercere debeant; & ad hoc examen particulare adhibere, ut tot & tales actus exerceant in materiâ talis virtutis, examinando & notando defectus in eius executione commissos.

Vt autem benè & prudenter materiam examinis particularis quis eligat, subiungentur postmodum aliquot circa hoc Regulæ.

Forma huius examinis, & modus corrigendi defectus non consistit in actu suspensione, nec in subitâ aliquâ mutatione, quâ quis vno velut impetu illos extingueat, & subito inclinationum naturalium torrentem sistere velit: hæc enim nimis violenta sunt, nec tanta aut tam solida ex iis emendatio, quanta sanitatis iactura prouenire solet; sed modus ille magis familiaris, hominiq; conueniens sit necesse est, verbi gratiâ proponendo & executioni mandando, cadendo & surgendo, pugnando &

ex-

expugnando prauam aliquam consuetudinem. in quem fine in seruanda sequentia.

Mane proponat sibi materiam aliquam particularem; & ne animum desponeat, si forte pugna diuturna, & occasiones multæ animo eius obiiciantur: breue sibi tempus proponat, verbi gratia, propositum excitet à matutino tempore usque ad meridiem tantum, & non ultra, & à meridie usque ad vesperam, statuendo diligenter sibi cauere hodiernâ die, non coniiciendo oculos in crastinum.

Interdiu sollicitus sit ne labatur: & si aliquoties errare contigerit, tantum absit ut animum desponeat, quin potius occasionem sumat noua proposita excitandi (qualia enim sunt proposita, talis solet esse profectus;) ita ut toties renouanda sint proposita, quoties in defectum labi contigerit.

Meridie ergo se examinet per quinque illa Puncta quæ examini generali sunt assignata, & tum iterum nova in

O s tem-

tempus vespertinum proposita excitet;
& quoties errare contigerit,toties id in
libello, quem ad hoc paratum habeat,
eā distinctione notet , vt vespertinum
tempus cum matutino , vnum diem
cum altero , septimanam cum septi-
manā , & mensē cum mense con-
ferre possit : sibiique persuadeat, con-
siderationem eam defectuum tam
particularem , & quotidianam illam
sollicitudinem , multūm facturā ad
quosuis etiam defectus facile eradi-
candos.

Hinc sequitur , quod omnes in hoc
Exercitium incumbere debeant tam
rudes & stupidi , quam ingeniosi &
magnæ capacitatis ; tam qui contenti
ordinario viuendi modo sunt , quam
qui ad perfectionem adspirant ; tam
incipientes & imperfecti , quam qui
multum profecerunt,omnemque, quæ
in hac mortali vitâ haberi potest , per-
fectionem iam sunt consecuti : quia
Exercitij huius forma facilis est,& fru-
ctus non exiguus , eiusq; materia ma-
gnam

gnam habet latitudinem , omnesque
status comprehendit.

Tempus istius examinis aliqui iudicant assignandum esse meridianum & vespertinum, ut S. Pater noster ipse declarat , quodque examini generali iungi debeat. Alij iudicant, valde inconueniens esse , vtrumque illud examen, generale & particulare, eodem tempore confundere , & afferunt , fore occasionem vt neutrum benè fiat ; ideoque particulare examen fieri debere meridie, & generale vesperi. Quod fundatur in verbis Constitutionum Par.4. cap. 4. §. 3. vbi præcipitur, vt tempus detur *examinandis bis quotidie suis conscientiis.* & in 4. Congreg.c.6. vbi hoc sic declaratur : *Consuetudo orandi in SOCIETATE quotidie per horam integrum , præter tempus duplicis examinis quotidiani, tamquam pia & salutaris, &c.* vbi verbum hoc duplicis examinis non solùm tempora duo designat , sed & duplicem modum examinandi . Et quod S. Pater noster ait , particulare
examen

examen fieri debere meridie & vesperi, intelligatur hoc tempore Exercitiorum. quā in re quisque more suo pergit, ita tamen ut neutrum omittat examen. Certum est, quod examen particulare exactius fiet, si diuerso fiat tempore.

Regulae aliquot ad materiam examinis particularis eligendam.

Materia examinis particularis, ut dictum est, reducitur ad tria Capita: quae sunt, corrigere defectus, Exercitia spiritualia accurate facere, exercere se in aliquibus actibus virtutum. Et quia Exercitia spiritualia multiplicia sunt, & quæque virtus aut vi-
tium suos actus, tamquam diuersos ramos, habet, notandum est, non omnes simul sumendos esse, quod confusio-
nem pareret, sed materia talis, & ita determinata & particularis sit, ut singuli ita eam ad manum habeant, ut numerare possint vices quibus hunc
vel